

Trúvirði

Um uttanlandsskuldina, sum av Hagdeildini við árs-skiftið 88/89 varð uppgjörd til fyrátusund og seks-hundrað og tiggju milliúnir, segði Jógvan Sundstein, tá-verandi formaður fólkaflok-sins, at skuldin var økt við tvey túsund milliónum.

UTTAN iva er hesin pening-ur komin inn í landi á ein tilíkan hátt, at hesin pening-ur ikki hevur verið skrásett-ur á vanligan hátt.

V.Ø.O. er nærliggjandi at hugsa, at talan er um pen-ingaflutning, ið Hagdeildin av góðum grundum ikki kann hava havt gruna um.

Í frágreiðingini frá Hagdeild-ini um uttanlandsskuldina ásannar Hagdeildin eisini skortandi innlit í virksemið hjá privatu bankunum.

UNDIR viðgerðini av figgar-lógaruppskotið segði fyrrverandi løgmaður, Atli Dam, við stóði í tann al-mannakunngjörði rentu-roknskapartølunum frá pri-vatu bankunum, at hesar tvær milliárdirnar, ið uttan-landsskuldin segðist at vera økt við, rættuliga skjótt vildi hvørva aftur, um tað við lóg varð broytt uppá rentufrádráttarskipanina, soleiðis at spekulatións-møguleikarnir verða skerdir.

HANN metti við stóði í rentuupphæddunum hjá bankunum, at talan var um privata heimtøku, stóra um-leið eina milliárd krónur, ið var innsett so við og við í føroysku peningastovnar-nar til rentu og skatta-spekulatió, og at hesin inn-lánspeningur er móttegaður útláni til nýtslu. Og herum-framt vildi hann vera við, at talan var um tvær milliárdir

afturat hesu einu sum eitt slag av »yvirkfigging«, inn-sett við sama endamáli av privatu vinnuni og feløgum annars.

Í SvF fyrrakvöldið verður so hesin illgruni Atla Dams staðfestur, tá avdúkað verður, at Privatbankin hevur sent uppsagnarskriv til føroyskar privatar lán-takarar, sum við at depo-nera sínar bankabøkur hava tikið ímillum 1 til 3 milliúnir krónur heim í part, ið síðan eru innsettir í føroysku bankarnar, ivaleyst sum trygd fyri nýggjari lántøku úr føroysku bankunum, har úrslitið so fyri viðkomandi lántakara kann gerast 0 ella lítið og einki til skattingar.

NØKUR lán eru nú uppsøgd, og bankarnir heima eru kroystir til at taka peningin inn aftur, og uttanlands-skuldin fer at minka tilsva-randi uppsøgdu lániupp-hæddunum.

VIT sóu stjóran fyri ein av føroysku bankunum bedýra, at fyri teirra viðkomandi var talan um so litlar upphædd-ir, at hetta fór ikki at nerva teirra banka.

HETTA er sanniliga at vóna, men tað er ikki so langt síð-ani, at sami stjóri eisini í SvF bedýraði, at sami banki uppi sínum innlánum ikki hýsti tilíkulm lánnum.

IKKI bara hevur tað Sund-steinska landsstýrið so full-komiliga mist alt tamarhalð á viðurskiftunum, men tað eru longu nú týðulig prógv fyri at politisku tiltøkini hava fingið øvugta effekt.

TOLLINNTØKURNAR, ið vórðu mettar til + 15 milliún-ir fyri hvørjar 30 dagar, vísa seg nú at vera 10 milliúnir

Lagmand: Færøerne igen kreditværdige

Af Harald Jakobsen

Færøerne er efter års vel-levet sat på hestekur. Med en udlandsgæld på syv mil-liarder kroner til deling mellem "kun" 45.000 ind-bbyggere har et nyt landsstyre netop fået en hestekur gennem Lagtinget.

Efter valget i november sidste år blev der omsider 22 juni dannet en handle-dygtig regering bestående af tre af de fire store partier

men har talt med embeds-mænd. De har gjort det klart, at regeringen ikke vil ændre en voldsom be-grænsning af de færøske kommuners lånemulighe-det, som den uden varsel gennemførte i juni. Da blev der fastsat et loft på 300 mio. kr. for statsgarantien for Færøernes låntagning i Kommunekredit. Den samlede gæld er på 247 mio. kr., og Kommunekredit havde i

krónur minni um mánaðan sammett við sama mánaða í fjør, v.ø.o. eru reellu tollinn-tøkurnar gott 800 túsund krónur minni um dagin enn revisorarnir har hava roknað við.

KATASTROFU-proklama-tiónin er vorðin katastrofan sjálv.

LÍKA so effektivt, sum annar veraldarbardagi kvetti at kalla alt samband við umheimin fyri hálvthundrað árum síðani, líka so eirinda-leyst effektivt er alt vanligt búskaparligt samstarv við Danmark í ferð við at verða »kvett og uppsagt uppá staðið«.

TANN Sundsteinska pro-klamatióin av búskaparlig-um kaos, ið ætlandi einans var ætlað til at vinna eitt val við, framborin í heimspress-uni og serliga í Danmarks Radio og donskum bløðum, ið saman við víðagitnu av-høvdingini av teim almennu Føroyum, framd av Birgiri Danielsen tann 26. april 1989 í Jyllandsposten, hevur nú fingið sokallaða kavabólts-effekt.

MEDAN alt fòrkur seg við rúkandi ferð út av eggini, er

tað lítil uggi í hesum, at uttanlandsskuldin minkar í sama mun sum útlenskir bankar siga upp lánini — uppá staðið.

»DET er især landsstyret og kommunerne, der har ført an i den kunstige færøske velstand« — — — »og genn-ennem flere år med enorme subsidier til et kriseramte fiskerierhverv«, sigur Sund-stein við Jyllandsposten í summar, har hann yviryfiri blaðnum bedýrar »at vi nu står med et troværdigt polit-isk system«. Fyrrakvöldið var tað so danski Privat-banken og í hølunum á hon-um hvør verður so næstur? Og í Jyllandsposten stend-ur: »Oven på en hurtig krise-pakke med højere afgifter, tvungen opsparing og offentlige besparelser, (til de mest enorme subsidier nogensinde) blaðsins viðm., er »statsministeren«, lag-mand Jógvan Sundstein, i København, hvor han ud-stråler genvunden tro-værdighed«, og í næstu viku fáa vit fyrstu ferð vitjan av ráðgevandi nevndini hjá statsministaranum í ótið, ikki nóg mikið við tí, nevndin er eisini styrkt við fólki úr danska tjóðbanka-num.